

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

525. Quæ sint causæ reservationum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

nem fixam & continuam, ut est primarum dignitatum & beneficiorum Collectororum, Officialium &c. Aliam esse discontinuam, incertam & eventualem, qualis est illa ratione mensis, vel ratione loci, in quo contingit vacatio.

Questio 525. Quae sunt cause reservationum?

1. Respondeo primò: in genere tamen si reservationes pendeant ex voluntate & arbitrio pontificis, eo tamen non utitur absque materia, & decente causā singulis casibus congruent. Lott. l. 2. q. 26. n. 43.

2. Respondeo secundò: causam finalē reservationum esse bonum commune Reipublica Ecclesiastica, de quo elegantissimè discurreatē & defendantē reservationes Apostolicas contra obrectatores, earum ex verbis ipsiusmet Pii V. vide Lott. l. 2. q. 36. potissimum fere à n. 12.

3. Prima itaque causa est, quod, cum ad Papam spectet remunerare bene meritos de Ecclesia, præsertim qui sibi aut suis antecessoribus servierunt: & erga egentes clericos, qui undequaque ad Sedem Apostolicam confluant, se liberalem exhibere, tisque subvenire: item Magnatum, qui, vel quorum maiores Ecclesiarum defenderunt aut ditarunt, preces pro aliis interpositas in ordine ad beneficia iis impetranda, admittere; hinc, inquam, & quoniam fuit, amplissimam esse Papæ potestatem, beneficia vacancia quasi bona communia aliis conferēdi; adeoque & quamplura eorum suā collationi reservandi, in ordine ad impedientiam præventionem Ordinariorum.

4. Altera causa est, ut Ecclesiarum, & Ecclesiasticarum personarum toto orbe existentium major sit communicatio cum Ecclesia Romana omnium matre, dum non solum in spiritualibus, sed & in temporalibus beneficiorum proventibus ab ea dependent; quod enim in pluribus ab ea dependent, & ad eam confugere debent, ed magis reverentur & amant, & in iis, quæ ad fidem, mores & sacra ministeria spectant, se ei submittunt. Pirh. loc. cit. n. 329. citans Less. de just. l. 2. c. 34. n. 48. & Chok. in reg. 8. n. 9.

Questio 526. Quandonam reservationes induci capiunt?

Respondeo: olim Pontifices nulla sibi reservasse beneficia, saltem ex juris communis depositione; nam in toto decreto Gratiani nullæ beneficiorum reservationes reperiuntur, & hinc post Gratiani sæculum cœpisse videntur, ut notat Azor. p. 2. l. 6. c. 36. q. 2. ex Aen. de Falcon. Pirh. de prob. n. 317. quāvis ex antiqua consuetudine multa sibi refervarint, quas reservationes fere omnes Concilium Basileense abolere tentavit; cuius tamen Concilii decreta, paucis exceptis, ab Ecclesia fuere rejecta, Azor. & Pirh. ll. cit. Denum à Joanne XXII. in Extrav. ex debito. de Elec. & à Benedicto 12. in Extrav. ad regimen. de prob. reservata fuerunt Sedi Apostolica beneficia omnia electiva, & ea omnia, quæ per obitum Cardinalium, & quorumcunque Officialium Romana Curia vacarent. Verum cùm dicta Extrav. fuissent temporales, & cum suo conditore expirassent, ut de Extrav. Ex debito, tradunt Mandon. ad reg. 1. Cancell. q. 1. n. 1. Lott. l. 2. q. 27. n. 90. Monet. de optione c. 3. n. 40. Garc. p. 5. c. 1. n. 84. &c de Extrav. ad regimen. Lott. ibid.

n. 97. Garc. n. 86. postmodum ab Innoc. 8. aliisque subsequentibus pontificibus eadē reservationes aucta, innovata, & declarata fuerunt, ut in regulis Cancillaria continetur, Barb. juris Eccles. l. 3. c. 13. n. 37. Sæculo 13. cœpisse Sedem Apostolicam aliqua beneficia in aliena diocesi existentia sibi reservare; prius ratione loci, in quo vacarent, puta in Curia Romana. Dein ratione personarum, puta fanularium Papa &c. Tum etiam ratione qualitatibus; quia prima dignitatis, ac demum ratione temporis aliquos mensis sibi servando ait Card. de Luca. in sum. benef. n. 24. Verum de origine & progressu reservationum latissimè Bursat. cons. 126. & num. 92.

Questio 527. Quis sit effectus & vis reservationis?

1. Respondeo juxta dicta superius: effectum reservationis sive generalis sive specialis, cui appositum est decretum irritans est, quod collatio, vel reservatio beneficii facta per Papam liget manus inferioris collaroris, ita ut beneficium reservatum validè conferri nequeat ab eo, etiam si ignoret reservationem illius. Pirh. de prob. n. 320. 322. Barb. loc. cit. n. 41. Lott. cit. q. 26. & n. 3. Ac ita quidem, ut ejus collatio nequidem der titulum coloratum, cum etiam ipsum possessionem vitiet, ita ut nec civiliter, nec naturaliter dici possit possidere. Lott. l. 2. q. 14. n. 99. ignorantia enim reservationis, sive veretur circa jus, sive circa factum, ex quo oritur jus, eti excusare possit inferiorem collationem à pena, nihil tamen operatur circa actum illius, seu nullam conciliare potest collationi ab eo facta efficaciam, adeoque nec hinc ulli alteri praedictum inferre potest. Lott. l. 2. q. 51. & n. 61. Nihilominus, quod obtinens tale beneficium reservatum, & percipiens fructus ex eo, non sit inhabilis, ait Chok. ad reg. 1. n. 21.

2. Item effectus reservationis est, quod, qui talem beneficium ab Ordinario collatum obtinet, si illo spolietur, non possit agere spolio. Barb. loc. cit. citans Simonet. de reserv. q. 40. Chok. loc. cit. n. 18. præterea tanta est vis reservationis, ut si cui, sive à jure, sive ab homine, scilicet Papā, concessa fuisset potest generalis conferendi omnia beneficia, sub ea concessione comprehensa non censemantur beneficia, sive generaliter, sive specialiter reservata Sedi Apostolica. Pirh. n. 322. Barb. n. 42. & qui ab eis citantur, Simonet. q. 41. Chok. ubi ante n. 17. quia etiam posterior ex Simonet. ait, idem esse in expectativis, ita ut reservatio impedit exspectantes, quod minus beneficia reservata per eos possint acceptari, nisi etiam ad reservata concessa fuisset expectativa.

3. Denique ea est reservationis vis, & prærogativa, ut si provisus auctoritate Apostolica contra provisum ab Ordinario litem moveat super beneficio reservato, Judex statim debeat constituo sibi summarie de reservatione, sequestrum in fructibus apponere, ut id cautum in constitutione Pii IV de data anno 1560. Chok. ad reg. 2. n. 14. His tamen non obstantibus posse fieri resignationem beneficij reservati in manibus Ordinarii, dicit illud Ordinarius non possit conferre, sed ad Papam recurrendum sit pro ejus collatione, tradit Chok. ad reg. 1. n. 16. citans Simonet. q. 46. additque ex Gra-

nucio, in addit. ad Simonet. n. 3. idem
esse de permutatione.